KLUCZ ODPOWIEDZI · DLA NAUCZYCIELA

Sprawdzian z „Iliady”

Grupa A

1. (1 pkt) **A**

2. (1 pkt) **B**

3. (1 pkt) **A**

4. (3 pkt) **1. P; 2. P; 3. P** — po 1 pkt za zdanie

5. (5 pkt) **1–C, 2–A, 3–E, 4–B, 5–D** — po 1 pkt za parę

6. (3 pkt) **(1) Patrokla; (2) gardło; (3) Parys** — po 1 pkt za lukę

7. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Achilles zarzuca Agamemnonowi, że przyszedł pod Troję nie z własnej krzywdy — Trojanie nie zabrali mu trzód ani koni — lecz walczy dla dobra Atrydów. Druga skarga: to on dźwiga ciężar wojny, a przy podziale łupów lepszą część dostaje Agamemnon, który teraz chce mu jeszcze odebrać nagrodę.
Punktacja: Za każdy poprawnie odczytany zarzut po 1 pkt (maks. 2): Achilles walczy nie we własnej sprawie, lecz dla czci Atrydów — Trojanie nic mu nie zrobili; ciężar walki spoczywa na nim, a przy podziale łupów większa część przypada Agamemnonowi; Agamemnon odbiera mu nagrodę, którą przyznali mu Grecy.

8. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Hektor myśli, że gdyby wszedł do miasta, Trojanie i Trojanki robiliby mu wyrzuty, a nawet najmniej odważny powiedziałby, że przez swoją zuchwałość naraził ich na klęskę. Nie chce tego słyszeć, więc postanawia albo zwyciężyć Achillesa, albo zginąć z chwałą pod murami ojczyzny. Honor i opinia wspólnoty są dla niego ważniejsze od życia.
Punktacja: Wskazanie motywu wstydu: boi się, że Trojanie oskarżą go, że przez swoją zuchwałość naraził miasto na klęskę (1 pkt) + wskazanie wyboru: woli zwyciężyć lub zginąć z chwałą pod murami niż żyć okryty hańbą (1 pkt). Maks. 2 pkt.

9. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Helena mówi, że przez dwadzieścia lat w Troi Hektor ani razu nie zasmucił jej przykrym słowem, a gdy bratowe, szwagierki czy teściowa robiły jej wyrzuty, bronił jej i łagodnością skłaniał innych do życzliwości. Opłakuje też siebie, bo straciła jedynego obrońcę: zostanie bez przyjaciela, wzgardzona przez wszystkich.
Punktacja: Charakterystyka Hektora: przez dwadzieścia lat nie powiedział jej przykrego słowa, bronił jej przed wyrzutami rodziny, był łagodny i ludzki (1 pkt) + los Heleny: traci jedynego obrońcę w Troi, zostanie sama, wzgardzona i znienawidzona (1 pkt). Maks. 2 pkt.

10. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Achilles mówi, że w wojsku Agamemnona męstwo nic nie znaczy: dzielny i tchórz dostają tę samą cześć i tak samo giną. Zdobył wiele miast i wszystkie łupy oddawał Agamemnonowi, a ten zatrzymywał większość dla siebie i jeszcze odebrał mu brankę. Takiej zniewagi dary nie wynagrodzą.
Punktacja: Po 1 pkt za każdy powód (maks. 2): w wojsku Agamemnona tchórz i dzielny mają tę samą cześć i nagrodę, a obu czeka ten sam grób; mimo zdobycia wielu miast oddawał łupy Agamemnonowi, a ten zatrzymywał je dla siebie; Agamemnon odebrał mu brankę i oszukał go — zniewagi nie da się wymazać darami; nie ufa Agamemnonowi i brzydzi się obłudą.

Grupa B

1. (1 pkt) **B**

2. (1 pkt) **D**

3. (1 pkt) **C**

4. (3 pkt) **1. F; 2. P; 3. P** — po 1 pkt za zdanie

5. (5 pkt) **1–D, 2–E, 3–A, 4–C, 5–B** — po 1 pkt za parę

6. (3 pkt) **(1) Skajskiej; (2) Astianaktem; (3) hełmu** — po 1 pkt za lukę

7. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: To epitety stałe: Achilles jest „prędkonogi”, Pallada „modrooka”, Hefajst „krzywonogi”. Takie określenia powtarzają się przy tych samych postaciach i wskazują ich najważniejszą cechę, dzięki czemu łatwo je rozpoznać. Nadają też tekstowi podniosły ton i rytm, ułatwiając recytację.
Punktacja: Nazwa: epitet stały (homerycki) — np. „prędkonogi”, „modrooka”, „krzywonogi” (1 pkt) + funkcja: stale przypisana cecha charakteryzuje postać i ułatwia jej rozpoznanie, nadaje stylowi podniosłość i rytm pieśni recytowanej z pamięci (1 pkt). Maks. 2 pkt.

8. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Achilles przebija nogi zabitego Hektora, przywiązuje go do rydwanu i wlecze w pyle przed murami, na oczach ojca, matki i żony. Narrator ocenia to jednoznacznie: Achilles „pastwił się nad nim w niegodnym sposobie”, a zwłoki „obelgom podpadły”. Bezczeszczenie ciała jest pokazane jako naruszenie godności zmarłego.
Punktacja: Opis zachowania: Achilles przebija Hektorowi nogi, przywiązuje ciało do rydwanu i wlecze je w pyle na oczach Trojan (1 pkt) + ocena narratora: nazywa to pastwieniem się „w niegodnym sposobie”, podkreśla hańbę i ból rodziców — epos potępia bezczeszczenie zwłok (1 pkt). Maks. 2 pkt.

9. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Patrokl, płacząc nad klęskami Greków, prosi Achillesa, by pozwolił mu poprowadzić Ftyjotów do walki i dał mu swoją zbroję, bo Trojanie wezmą go za Achillesa. Narrator od razu mówi, że Patrokl prosi o własną zgubę — zapowiada jego śmierć. Czytelnik wie więcej niż bohater, więc cała dalsza scena ma tragiczny wydźwięk.
Punktacja: Treść prośby: Patrokl prosi o zbroję Achillesa i zgodę na wyprowadzenie Myrmidonów do boju (1 pkt) + funkcja komentarza: narrator zapowiada z góry śmierć Patrokla, co buduje tragiczną ironię i napięcie — czytelnik wie więcej niż bohater (1 pkt). Maks. 2 pkt.

10. (2 pkt) Przykładowa odpowiedź: Hektor prosi, by syn był tak sławny jak on i odziedziczył berło dziadka, a gdy wróci z boju z łupem, by ludzie mówili, że przewyższył ojca. Dla Hektora najważniejsze są więc sława wojenna i męstwo oraz ciągłość rodu i władzy; chce też, by z czynów syna cieszyła się matka.
Punktacja: Wskazanie wartości: sława i męstwo wojenne — syn ma być sławny i przewyższyć ojca w boju (1 pkt) + dziedziczenie władzy i ciągłość rodu, radość matki z czynów syna (1 pkt). Maks. 2 pkt.

Skala ocen (orientacyjna, 22 pkt w każdej grupie)

bardzo dobry (5)	20–22 pkt
dobry (4)	17–19 pkt
dostateczny (3)	11–16 pkt
dopuszczający (2)	7–10 pkt
niedostateczny (1)	0–6 pkt

Progi: 90%, 75%, 50%, 30%. Progi w Twojej szkole mogą być inne. W zadaniach otwartych uznaj każdą odpowiedź poprawną merytorycznie, także sformułowaną inaczej niż przykład.

Ten sprawdzian online, z wyjaśnieniem każdej odpowiedzi: **matury-online.pl/sprawdzian/polski/iliada**. Nauczyciele i korepetytorzy ułożą własną kartę z banku ponad 20 tys. zadań: **matury-online.pl/dla-korepetytorow**.